

nedostal plnou hodnotu, což, jak již bylo uvedeno, rozsudek nezjišťuje. Rozsudkový výrok, že pivovar chtěl převzít stánek za 1.850 Kč, opřený o výpověď svědka Jeronýma K-a, trpí rovněž rozporem se spisy, po případě nedostatkem důvodů, poněvadž se tento svědek o přejímací ceně vůbec nevyslovil. Jest tudíž rozsudek i v tomto směru zmatečným a to podle čís. 5 a 9 a) § 281 tr. ř. c) Posléze bylo nutno s hlediska § 205 a) tr. zák. zkoumati a zcela bezpečně zjistiti, zda obžalovaný byl dlužníkem více věřitelů (srov. rozh. čís. 2073 sb. n. s.) a zda jednal v úmyslu zmařiti nebo ztenčiti uspokojení svých věřitelů nebo jich části. Ani v tomto směru neobsahuje rozsudek přesných zjištění, náležitě odůvodněných a přizpůsobených správnému výkladu zákona. Vytknuté formální i věcné nedostatky rozsudku jsou takového rázu, že odůvodňují jeho zrušení a vrácení věci soudu první stolice, by ji znovu projednal a rozhodl. Kdyby soud po svém projednání věci neshledal skutkové podstaty zločinu podle § 205 a) tr. zák., bude jeho povinností uvážiti, zda nepřichází v úvahu přečin podle § 485, případně § 486 čís. 2 tr. zák. nebo přečin maření exekuce podle § 1 zákona čís. 78/1883 ř. zák.

Čís. 3188.

Nalézací soud může učiniti zdrojem svého přesvědčení o rozhodné skutečnosti i jen doznání obžalovaného, nebo rozsudek při hlavním přelíčení přečtený, jenž byl vynesena v jiné trestní věci a proti jiným osobám (§ 258 tr. ř.).

Nadržování k vykonání zločinu může stejně jako pomáhání k vykonání zločinu a přispění k bezpečnému vykonání zločinu záležeti v odvrácení překážek.

S hlediska trestné pomoci je lhostejno, zda mohl přímý pachatel vykonati zločin jím spáchaný po případě i bez pomoci mu poskytnuté. Činnost pomocníka ve smyslu § 5 tr. zák. může vykonání zločinu přímého pachatele předcházeti nebo zlý skutek přímého pachatele provázeti; činnost pomocníka je trestnou, jakmile se přímý pachatel dopustil alespoň pokusu onoho zločinu, k jehož vykonání mu bylo činností pomocníkovou úmyslně napomáháno.

(Rozh. ze dne 24. května 1928, Zm I 142/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmatečnou stížnost obžalované do rozsudku krajského soudu v Chebu ze dne 26. ledna 1928, jímž byla stěžovatelka uznána vinnou zločinem spoluviny na nedokonaném vyhnání plodu podle §§ 5, 8, 144 tr. zák., mimo jiné z těchto

důvodů:

Zmateční stížnosti dovolávající se číselně důvodu zmatečnosti podle § 281, čís. 4, 5, 9 a), b), c) a 10 tr. ř., nelze přiznati oprávnění. Výtka

podle čís. 5 § 281 tr. ř. není odůvodněna. Vada nedostatku důvodů po rozumu § 281 čís. 5 tr. ř. předpokládá, že pro výrok o rozhodné skutečnosti nejsou uvedeny vůbec žádné důvody nebo že jsou pro něj sice formálně uvedeny důvody, avšak jen důvody takové, mezi nimiž a rozhodnou skutečností, jež má býti jimi odůvodněna, není vůbec logické spojitosti. Tohoto předpokladu tu však není; neboť rozsudek dovolává se, jak stížnost sama připouští, na odůvodněnou svého výroku o skutečnostech zakládajících skutkovou podstatu zločinu obžalované za vinu kladeného nejen zodpovídání se obžalované, v němž spatřuje doznání, nýbrž i rozsudku konšelského soudu, a to hlavně skutečností z rozhodovacích důvodů tohoto rozsudku se podávajících, a tyto důvody ospravedlňují logicky skutková zjištění rozsudku, jež stížnost má na mysli. Názor stížnosti, že zodpovídání se a doznání obžalované samo o sobě a řečený rozsudek konšelského soudu nelze podle trestního řádu pokládati za průvody proti obžalované, je zřejmě mylný. O otázce, zda nějakou skutečnost jest považovati za prokázanou, rozhoduje soud, jenž má při rozsuzování míti zření jen k tomu, co se stalo v hlavním přelíčení, nikoli podle zákonných pravidel, nýbrž podle svého volného uvážení, čerpaného ze svědomitého zkoumání všech průvodů pro a proti předvedených (§ 258, odst. druhý tr. ř.). Podle toho nemůže býti především pochyby o tom, že nalézací soud může učiniti zdrojem svého přesvědčení o rozhodné skutečnosti po případě jen doznání obžalovaného, jež je podle své povahy průvodem. Také svrchu uvedený, při hlavním přelíčení za souhlasu stran přečtený rozsudek konšelského soudu přicházel v souzeném případě v úvahu jako průvod, k němuž směl nalézací soud přihlížeti; neboť podle § 258, odst. první tr. ř. mohou býti průvody i spisy, pokud byly v hlavním přelíčení předčítány, a trestní řád neobsahuje předpisu, podle něhož by se nalézací soud nesměl při zkoumání otázky, zda jest nějakou skutečnost pokládati za prokázanou, přihlížeti též k rozsudku při hlavním přelíčení přečtenému, jenž byl vynesen v jiné trestní věci a proti jiným osobám.

Bezodůvodnými jsou i námitky stížnosti, jež jest zkoumati s hlediska důvodu zmatečnosti podle § 281, čís. 9 a) tr. ř. Vyslovuje-li stížnost právní názor, že v tom, že obžalovaná sdělila Karlu Sch-ovi za okolností rozsudkem zjištěných jméno a adresu M-ové, nelze spatřovati trestnou pomoc již proto, že nadržování po rozumu § 5 tr. zák., jež rozsudek v uvedené činnosti obžalované shledává, předpokládá nutně odstranění takové překážky, jež by toho, kdo zamýšlí spáchat určitý zločin, mohla přispěti k tomu, by upustil od uskutečnění zlého úmyslu, jde o názor zřejmě nesprávný; neboť z § 5 tr. zák. vychází na jevo, že nadržování k vykonání zločinu může stejně jako pomáhání k vykonání zločinu a přispění k bezpečnému vykonání zločinu záležeti v odvrácení překážek, tedy i v odstranění překážek druhu stížností uvedeného, že se však může projevit i jakýmkoli jiným způsobem. Tím pozbývá půdy i další námitka stížnosti, že nadržování a pomáhání po rozumu § 5 tr. zák. přicházejí v úvahu jen tenkrát, bylo-li přímému pachateli umožněno vykonati obmyšlený zločin takovým způsobem, jakým by jej jinak, t. j.

bez poskytnutí trestné pomoci, mohl jen stěží vykonati; neboť pomocníkem podle § 5 tr. zák. je, jak vysvítá z tohoto ustanovení zákona, kdo jakýmkoliv způsobem přímému pachateli k vykonání zločinu úmyslně napomáhá. Ostatně přehlíží stížnost v tomto směru, že rozsudek zjišťuje, že B-ová dala provést ony úkony, jimiž měl býti vyhnán její plod, právě M-ovou, jež byla obžalovanou Sch-ovi označena jako osoba, která by se snad k takovým zákrokům propůjčila. Tvrdí-li stížnost v této souvislosti, že B-ová, jež se rozhodla dáti si plod vyhnati, mohla snadno vypátrati osobu, jež by byla ochotna jí plod vyhnati, neprovádí důvodu zmatečnosti podle § 281 čís. 9 a) tr. ř. po zákonu, ježto se nedrží v okruhu skutkových zjištění rozsudku, jak by při správném provádění hmotněprávního zmatku činiti měla, nýbrž vychází ze skutkového předpokladu rozsudkem nezjištěného (§ 288, odst. druhý čís. 3 tr. ř.). Ostatně je s hlediska trestné pomoci podle § 5 tr. zák. lhostejno, zda mohl přímý pachatel zločin jím spáchaný po případě i bez pomoci mu poskytnuté vykonati či nikoli. Namítá-li posléze stížnost, že skutek, jehož se obžalovaná dopustila, není trestným již proto, že uzavíral v sobě jen přípravné jednání k zločinu B-ovou obmyslenému, jest rovněž na omylu. Činnost pomocníka ve smyslu § 5 tr. zák. může vykonání zločinu přímého pachatele předcházeti nebo zlý skutek přímého pachatele provázeti. Činnost pomocníka je trestnou, jakmile se přímý pachatel dopustil apespoň pokusu onoho zločinu, k jehož vykonání mu bylo činností pomocníkovou úmyslně napomáháno. Tento předpoklad trestnosti jednání obžalované je v souzeném případě podle skutkových zjištění rozsudku dán. Číselně uplatňovaným důvodům zmatečnosti podle § 281 čís. 9 b) a c) a 10 tr. ř. nedostává se ve stížnosti vůbec provedení. Bylo tudíž zmateční stížnosti jako dílem neodůvodněnou, dílem po zákonu neprovedenou zavrhnouti.

Čís. 3189.

Ochrana republiky (zákon ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n.).

Pojem »pobuřování«. I činnost, záležející v propagaci politického směru strany státem dovolené nebo trpěné, domáhání se uskutečnění programu strany cestou evoluce, t. j. přesvědčováním spoluobčanů o vhodnosti určitého politického programu, jest po případě činností ilegální, spadající pod ustanovení § 14 čís. 1 zákona.

(Rozh. ze dne 24. května 1928, Zm I 223/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 23. února 1928, jímž byl obžalovaný podle § 259 čís. 3 tr. ř. sprostěn z obžaloby pro přečin rušení obecného míru podle § 14 čís. 1 zákona na ochranu republiky ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n., zrušil napadený rozsudek a věc vrátil nalézacímu soudu k novému projednání a rozhodnutí.